

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Kosova Hora

262 91 Kosova Hora 325

Identifikátor: 600 053 865

Termín konání orientační inspekce: 9. a 10. květen 2002

Čj.	024 196/02-1111
Signatura	ob5av118

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Kosova Hora je dvoutřídní předškolní zařízení okresu Příbram. Jejím zřizovatelem a provozovatelem je Obec Kosova Hora, mateřská škola je její organizační složkou, hospodáří zálohově. Umístěna je v pavilónových budovách v klidné části obce. V její bezprostřední blízkosti je Základní škola Kosova Hora.

Kapacita mateřské školy je v počtu 48 zapsaných dětí efektivně využita, průměrná měsíční docházka od září 2001 do dubna 2002 byla 14 dětí na třídu.

Součástí mateřské školy je školní jídelna, která poskytuje stravovací služby také žákům a zaměstnancům základní školy.

Školský úřad Příbram zařadil mateřskou školu do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ke dni 1. 7. 2000 (po změně v kapacitě jídelny k 1. 10. 20002).

Ve vedoucí funkci pracuje paní ředitelka od roku 1998, poslední jmenování je ze dne 13. 7. 2001.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Hodnocení kvality vzdělávání vychází především z hospitační činnosti ve spontánních, řízených i režimových činnostech. Posuzována byla efektivita plánování, kvalita personálních, materiálně technických a psychohygienických podmínek. Hodnocena byla účinnost organizace, používané metody a formy práce, úroveň motivace a hodnocení dětí i kvalita spolupráce a komunikace v pedagogickém procesu. K vyhodnocení podmínek vzdělávání bylo využito předložených třídních a školních materiálů, rozhovorů s pedagogickými i provozními pracovníky školy.

Spontánní činnosti a řízené činnosti

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Plánování vzdělávací činnosti obou tříd využívá jako základní materiál časově tematické plány, ze kterých učitelky čerpají diferencované úkoly pro dvě věkové skupiny dětí. Obsah aktivit většinou směřuje k plnění některé výchovné složky. Jako podpůrné a motivační materiály jsou učitelkami aktivně využity nové publikace a z nich progresivní trendy, např. práce s věkově smíšenou skupinou, uplatňování variabilního režimu, osobnostně zaměřené působení na děti včetně dětí vyžadujících zvláštní péči atd. Obsah činností je bohatý a převážně vyvážený, průběžně naplňuje stanovený hlavní pedagogický cíl, tj. „zabezpečovat všestranný harmonický rozvoj osobnosti dětí v souladu s jejich věkovými možnostmi a individuálními zvláštnostmi“. Při plánování je respektováno hledisko věkové a individuální přiměřenosti, návaznost na předchozí poznatky a zkušenosti dětí je převážně vhodně využita. Individuální vzdělávací plány pro děti vyžadující zvýšenou péči jsou zpracovány a funkčně využívány. (Průběžné poznámky o rozvoji těchto dětí jsou dokladovány.) Integrojícím způsobem je zajištěno vzdělávání i výchova dětí.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti jsou převážně promyšlené a v souladu s hlavními úkoly školního roku. V této oblasti převažují pozitivní zjištění.

Podmínky vzdělávací činnosti

Pedagogický proces zajišťují 4 kvalifikované učitelky (3,96 úvazku) s dosaženou délkou praxe od 9 do 16 let. Paní ředitelka v roce 2000 ukončila studium v oborech speciálně pedagogické diagnostiky a poradenství, psychopedie a etopedie na PF UK Praha a tuto specializaci vhodně využívá při práci s dětmi. Souběžné působení učitelek v přímé výchovné činnosti je přednostně využito k zajištění organizace pobytu venku a bezpečnosti dětí. Také nadstandardní aktivity (kroužky: výtvarný, přírodovědný a tělovýchovný) jsou pořádány v odpoledním čase v době souběžného působení učitelek.

Prostorové podmínky jsou velmi dobré. Děti využívají prostorné třídy (s hernou) a samostatné ložnice, každá třída má své sociální a hygienické zázemí. Ve třídách je k dispozici v dostatečném množství dětský nábytek, přehledné úložné prostory a základní hrací koutky. Hračky, pomůcky a didaktický materiál jsou pro děti zajištěny v dostatečném množství a sortimentu, postupně jsou doplňovány a obměňovány. Nápaditá a vkusná výzdoba pracemi učitelek a dětí dotváří velmi dobře a účelně atmosféru školy. Školní zahrada při mateřské škole je po přístavbě školní jídelny v roce 2000 prostorově omezená a má v některých místech nerovný terén (ztížené podmínky pro nejmenší děti). Vybavení zahrady pro hry a pohyb dětí je pouze nejnutnější, proto využívá mateřská škola na základě vzájemné dohody také tělocvičnu a hřiště základní školy. Okolí mateřské školy nabízí velmi dobré přírodní podmínky pro vycházky s poznávacím a zdravotním zaměřením.

V režimu dne jsou vyváženě zastoupeny spontánní a řízené činnosti, každodenně jsou realizovány pohybové aktivity. Pitný režim je ve třídách zavedený a podle potřeb dětí využíván. V dopolední organizaci se vychází vstříc potřebám rodičům v diferencovaném čase příchodu dětí do mateřské školy, odpolední režim umožňuje respektovat individuální potřebu spánku / odpočinku dětí. Hygienické podmínky mateřské školy jsou respektovány v počtu zapsaných dětí. Ve třídách je zajištěn pořádek a čistota prostředí. Děti jsou vedeny k dodržování systému v uložení hraček a dalších pomůcek, k uplatňování přiměřených hygienických a sebeobslužných návyků a základních společenských pravidel spoluzití. Ve škole jsou vytvářeny podmínky pro rozvoj dětí hendikepovaných i talentovaných (viz např. individuální plány, kroužky, výstavky a účast ve výtvarných soutěžích).

Podmínky personální, materiálně technické a psychohygienické jsou zajištěny v souladu s potřebami předškolních dětí i s respektem k jejich individuálním potřebám. V této oblasti převažují pozitivní zjištění.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti. Motivace a hodnocení. Komunikace.

Konkrétní činnosti v obou třídách byly realizovány v souladu s přijatým plánem a v rámci příslušného ročního tématu. Plnění pedagogické záměry byly přiměřené, sledované dílčí úkoly skladbě dětí zcela neodpovídaly v 1. třídě. Návaznost na předchozí poznatky a činnosti dětí byla učitelkami záměrně sledována.

V dopoledním režimu byly vyváženě zastoupeny spontánní aktivity dětí (ranní hry, pobyt na školní zahradě) a plánovitě řízené činnosti (ranní cvičení, pěvecké, rytmizační a hudebně pohybové činnosti, rozvoj poznání a myšlení dětí, grafomotorická cvičení, režimové činnosti při stolování, oblékání a hygieně). Výběr hraček byl při hrách volný a umožňoval dětem uplatnit vlastní rozhodování a okamžitá přání. V řízených činnostech byl výběr hraček a pomůcek řízen učitelkami, byl vhodný a v praktickém užití většinou funkční. Velmi dobře využily učitelky hudební doprovod k procvičování rytmických pohybů při cvičení (1. a 2. třída), živé hry na kytaru k aktivizaci dětí a upevňování jejich melodického cítění při zpěvu (2. třída).

Prevládající frontální organizace činností a metoda řízeného rozhovoru (1.třída) nevedla děti k aktivnímu učení, převážně pouze k mechanickému opakování známých faktů. Také absence originální vstupní motivace snižovala intenzitu jejich zájmu a bohatost slovního projevu. Radostný prožitek však poskytla dětem poutavá hra, při které procvičovaly zrakovou paměť a hmat. Návazně na téma řízené činnosti byl využit pracovní list k procvičování grafomotorických cviků. Užití pomůcky a zadaný úkol byly nepřiměřené pro nejmladší děti, naopak nejstarší děti většinou prokázaly schopnost pracovat cílevědomě a činnost dokončily. Individuální potřeba časového limitu byla dětem poskytnuta v souladu s jejich osobní potřebou. Vzájemná komunikace mezi učitelkou a dětmi byla spíše nevyvážená, převládal slovní projev učitelky. Způsob kladení otázek učitelkou a převaha pokynů minimálně podporovaly bohatý řečový projev a samostatnost dětí. Hodnocení dětí bylo průběžné, povzbudivé a převážně individuálně zaměřené. Přechody mezi jednotlivými činnostmi byly většinou řízené, v případě např. stolování s neúčelnými prostoji. Děti však prokázaly velmi dobré osvojení pracovních a sebeobslužných návyků a přiměřené zvládnutí základních společenských pravidel jednání a chování mezi sebou navzájem i ve vztahu k dospělým.

Ve 2. třídě probíhala činnost při volné organizaci za využití spoluúčasti dětí na tvorbě obsahu aktivit (tj. volný výběr písní a hudebně pohybových činností), která navodila tvořivou a radostnou atmosféru, ve které se děti projevovaly samostatně a aktivně. Prokázaly velmi dobré osvojení hudebních návyků a znalost široké škály různých druhů písní. Využití hudebního nástroje a zpěv učitelky děti účinně motivovaly. Vzájemná komunikace mezi dětmi a učitelkou byla vyvážená, učitelka jim umožnila vyjádřit a uskutečnit vlastní náměty a přání. Citlivě reagovala na okamžitou situaci, poskytovala dětem zpětnou vazbu při hodnocení jejich projevů a nenásilně je vedla k vytváření žádoucích vztahů ve skupině.

Při pobytu venku byly učitelkou naplánovány a realizovány sportovní činnosti, pro které byly vytvořeny dobré podmínky. Bezpečnost dětí byla průběžně zajištěna, sledovány byly správné postupy např. při hodu míčem. V další části pobytu venku si děti volily samostatně své hry a pohybové činnosti, prokázaly v nich zaujatost a schopnost hrát si ve skupině a společně tvořit. Děti z 1. třídy měly možnost spontánní hry a pohybu bez omezování učitelkou. Pobyt venku uspokojil velmi dobře potřebu hry, pohybu a relaxace všech dětí

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Organizace činností dětí, užití formy a metody vzdělávací činnosti byly převážně účelné a vhodné, jejich škála byla pestrá. Tato oblast vykazovala převahu pozitivních zjištění, úroveň je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Užitá vstupní motivace měla ve třídách rozdílnou aktivizující kvalitu. Formy průběžné motivace byly užity účinně. Způsob hodnocení dětí učitelkami v obou třídách byl citlivý, využíval především pozitivní formy a byl většinou zaměřen individuálně. Oblast motivace a hodnocení měla spíše nadprůměrnou úroveň.

Spolupráce a komunikace mezi dětmi navzájem byla dokladem pozitivního působení učitelek, přínosu věkově heterogenní skladby dětí ve třídách a funkčnosti přijatých vnitřních pravidel. Komunikační prostředí ve třídách bylo pozitivní, ale styl komunikace učitelek s dětmi především v řízených činnostech byl na rozdílné úrovni (vyvážený - nevyvážený s častými pokyny a vedením dětí). Tato oblast je hodnocena jako průměrná.

Celková úroveň kvality vzdělávací činnosti je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení podmínek vzdělávání vychází z posouzení rozsahu, efektivnosti a účelnosti plánování mateřské školy, z hodnocení funkčnosti organizačního uspořádání předškolního zařízení. Kontrolována byla předložená školní a třídní dokumentace a funkčnost nástrojů informačních systémů. Zjišťován a hodnocen byl systém vedení a motivování pracovníků a účinnost kontrolních mechanismů v činnosti ředitelky školy. Využito bylo hospitační činnosti ve vzdělávacím procesu, pozorování provozu školy, rozhovorů s ředitelkou a učitelkami školy a studia předložených písemných materiálů.

Plánování

Mateřská škola má stanovenou základní koncepční orientaci, která si klade za cíl všestranný harmonický rozvoj dětí v souladu s věkovými možnostmi a individuálními zvláštnostmi dětí ve smyslu kvalitní přípravy na další etapu jejich života, tj. vzdělávání v základní škole. Koncepce je aktuálně rozpracována v plánu, vychází z vlastních podmínek školy a reflektuje obecné cíle předškolního vzdělávání a výchovy. Rozpracování koncepce je podrobné zejména v oblasti rozvoje osobnosti dětí. Plánování obsahuje další účinné kroky k naplňování cílů, které jsou zaměřeny k dalšímu vzdělávání učitelek, široké spolupráci s partnery a prezentaci školy na veřejnosti, k vytvoření bezpečných a hygienických podmínek pro děti a zaměstnance. Součástí plánu je rozpracovaný systém řízení mateřské školy. Plán je zpracován promyšleně a komplexně, stanovené cíle jsou splnitelné. Dílčím nedostatkem je absence adresné odpovědnosti, případně i termínů plnění.

Plánování mateřské školy svým rozsahem odpovídá velikosti školy. Je zpracováno se znalostí současných trendů v předškolním vzdělávání, konkrétně a uceleně. Jeho praktické užití je reálné a účelné. V oblasti plánování výrazně převažují pozitiva.

Organizování

Provoz mateřské školy je stanoven od 06:15 do 16:45 hod. podle potřeby většiny rodičů. V rámci provozní doby jsou projednány a plněny pracovní povinnosti všech pedagogických a provozních zaměstnanců. Další kompetence včetně zastupování ředitelky jsou přiděleny. S účelně zpracovanými vnitřními organizačními směrnici (např. Zásady pracovního režimu mateřské školy, Vnitřní řád, pracovní náplně, povinnosti a pracovní doba zaměstnanců) byly všechny pracovnice seznámeny. Organizační struktura umožňuje ředitelce účelně řídit provoz celého zařízení i vzdělávání dětí.

Povinnou dokumentaci školy vede ředitelka v souladu s platným právním předpisem (pro evidenci dětí nejsou u všech dosud zavedeny správné tiskopisy SEVT). Evidence je přehledná, aktuálně doplněná. Rozhodnutí o přijetí dětí k docházce vydala ředitelka, ale doklady v mateřské škole nejsou doloženy. Kniha úrazů je vedena zvlášť pro děti a zaměstnance.

Vnitřní a vnější informační systémy jsou vžité, fungují průběžně a poskytují všestranné informace jak zaměstnancům, tak i rodičům docházejících dětí. Informace jsou předávány individuální formou, na jednáních porad, při schůzkách a společných akcích s rodiči, viz např. s Klubem rodičů. Ve vstupních prostorách mateřské školy jsou zřetelně prezentovány základní informační zdroje pro rodiče doplněné bohatou a vkusnou výzdobou z prací dětí a učitelek. Mateřská škola se prezentuje příležitostně i v obci (oslavy, besídky aj.) a umožňuje také širší veřejnosti seznamovat se s posláním a výsledky její činnosti.

Organizační uspořádání předškolního zařízení a informačních systémů je účelné a efektivní, zjištěna byla převaha pozitiv.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy si postupně vytváří systém ve vedení a motivování pracovníků. Vychází z demokratických principů řízení a umožňuje učitelkám participovat na tvorbě zásadních dokumentů. Pro pracovníky vytváří prostor pro jejich seberealizaci podle osobních předpokladů, možností a schopností a pro uplatnění vlastní aktivity a tvořivosti v rámci jmenovitě přidělených kompetencí. Na základě přijatých vnitřních pravidel usiluje o rovnoměrné vymezení spoluzodpovědnosti za provoz celého zařízení a za vzdělávací proces. Aktuálně reaguje na nové podněty v předškolním školství a současně sleduje, jaký efekt přinášejí do konkrétní práce zejména pedagogických pracovníků. Pro jejich cíleně zaměřený další odborný růst vytváří na pracovišti velmi dobré organizační i materiální podmínky. Výkony pracovníků průběžně vyhodnocuje, jejich stimulaci formou morálního ocenění a hmotné odměny v rámci přijatých kritérií realizuje. Svým řídicím stylem vytváří na pracovišti příznivé klima pro spolupráci.

V oblasti vedení a motivování zaměstnanců byla zjištěna výrazná převaha pozitiv, současný systém funguje a je přínosný.

Kontrolní mechanismy

Systém kontrolní činnosti vychází z přijatého ročního plánu. Plán zahrnuje kontrolu pedagogického procesu i provozu školy. Je realizován krátkými orientačními vstupy do tříd a školní jídelny, hospitační činností v obou třídách. Výsledky kontrolních vstupů jsou zaznamenávány, závěry a doporučení jsou projednávány. Obsah hospitační činnosti se vztahuje převážně ke konkrétní situaci ve třídě, nedostatečně je zaměřen a jeho výsledky analyzovány ve vztahu ke koncepci školy a přijatým hlavním cílům školního roku. Metodické vedení učitelek je ze záznamů i z aktuálního rozboru při inspekci zřejmé. Paní ředitelka je odborně zdatná, její schopnost pozitivně ovlivňovat průběh a kvalitu vzdělávacího procesu jsou zřejmé, chybí jí pouze zkušenosti.

Kontrolní systém školy funguje průběžně. Užité kontrolní mechanismy poskytují informace o aktuálním stavu ve vzdělávání a fungování celého zařízení, méně analyzují vývojový trend školy ve vztahu k základní koncepční orientaci. Přes tento dílčí nedostatek převažují v kontrolním systému pozitivní zjištění.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování je uceleným systémem, který umožňuje vedení školy při průběžném plnění dílčích úkolů operativní a účinné řízení mateřské školy i školní jídelny. Úroveň plánování je hodnocena jako velmi dobrá.

Funkčnost a kvalita organizačního zajištění mateřské školy i rozsah a účinnost informačních systémů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Oblasti vedení a motivování pracovníků a kontrolních mechanismů jsou pozitivně ovlivněny odbornými znalostmi a řídicími schopnostmi ředitelky. Jejich úroveň je i přes drobné nedostatky související s krátkou praxí ve vedoucí funkci hodnocena jako velmi dobrá.

Podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Doklad o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, ŠÚ Příbram, 28. října 24, 261 01 Příbram VII, ke dni 1. 7. 2000, čj. 20/00-01J (změna v kapacitě školní jídelny ke dni 1. 10. 2000).
- Jmenování ředitelky do funkce, jmenovací dekret čj. PR 624/01 ze dne 13. 7. 2001, Okresní úřad Příbram.
- Provozní řád :“Zásady provozního režimu MŠ Kosova Hora“.
- Provozní a organizační pokyny pro rodiče.
- Vnitřní řád, Režim dne, Rozpis pracovní doby učitelek.
- Doklad o hygienické kapacitě mateřské školy ze dne 4. 9. 2000, Okresní hygienik OÚ Příbram.
- Výjimka z počtu zapsaných dětí.
- Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V1-01 k 30. 9. 2001.
- Evidence dětí (Evidenční listy, Evidence docházky, Přehledy výchovné práce tříd).
- Kniha úrazů.
- Plán řídicí a výchovně vzdělávací práce mateřské školy.
- Třídní plány vzdělávání.
- Individuální plány dětí vyžadujících zvláštní péči.
- Záznamy z jednání porad a z kontrolní a hospitační činnosti.
- Podkladová inspekční dokumentace mateřské školy.

ZÁVĚR

Mateřská škola Kosova Hora v rámci vlastního koncepčního zaměření velmi dobře naplňuje obecné poslání předškolního vzdělávání a výchovy dětí. Inovace metod, forem a obsahu pedagogické činnosti je postupně realizována v souladu s novými trendy, s uplatňováním odborných znalostí, osobních dovedností a schopností učitelek za účinné spolupráce s ostatními zaměstnanci.

Využity jsou funkčně velmi dobré podmínky personální, prostorové, materiálně technické a psychohygienické. Způsob plánování, organizování, motivace zaměstnanců a jejich kontroly a hodnocení svědčí pro cílevědomé řízení mateřské školy a zaměstnanců. V osobě ředitelky školy je předpoklad dalšího zkvalitňování pedagogické práce i součinnosti všech subjektů.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marcela Ladmanová

M. Ladmanová v.r.

V Praze dne 27. května 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. 5. 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

R. Volková v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Obec Kosova Hora	2002-06-13	024 240/02-1111
KÚ Středočeského kraje, odbor školství, mládeže a sportu	2002-06-13	024 239/02-1111

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány